quidem inſuper cõuincitur euidẽter Surd.&
ita etiã loquuntur cæteri Doctores ad princ.
huius art.citati n.249.quod eſt indubitabile.
Et poſtquam hæc ita ſcripta habui, inueni
Parlad. lib.2.rerum quoti.c.fi.5.p.§.3.n.45. tan-
gentem noſtram quæſtionem, reſoluénſque
ex l.à diuo Pio §.ſic quoque.ff.de re iud.per quam
ita ait (nomen debitoris in cauſam iudicati
capi non poſſe niſi quando alia bona defue-
rint,ſed & tunc tantũmodo capi poſſe,quan-
do debitor confiteatur debitũ,non ſi neget.)
ſequitur, & facit (quid ergo ſi debitor mali-
tioſè neget,& intereſt, an negatio euidenter
malitioſa ſit,an ſecus, nam ſi manifeſtò ma-
litioſa ſit,vt puta quia conſtat de debito, aut
per rem iudicatam,aut per contractum gua-
rentigium,executioni locus erit, nõ ita ſi de
debito manifeſtò non conſtet,ita diſtinguũt
Immol.Alexand.Paul.& Iſſ.in d.§.ſic quoque.)
Hæc ille, qui quidem iterum ibid. ſequitur,
& facit ad propoſitum illius, quod vltimo
loco noſtræ difficultatis à n.251.diximus, vt
ſcilicet (quod ſi nomen creditori detur inſo-
254 lutum,tenebitur ille hunc alium debitorem
nouiter conueniri ex vtili actione,ſibi ex ad-
iudicatione nominis acquiſita, iuxta d.§.ſic
quoque. vbi B.& gl.in l.1.C.de prætor.pignore. in
quo debebit iuris ordo ſeruari. l.1.C. de iur.
haſtæ fiſca.lib.10.& Suarez in l.poſt rem q.2.)
255 Quæ regula primò fallit in annuis penſio-
nibus,ſiquidem in illis ac immobilibus dire-
ctò & indiſtinctè executio locum habebit,
ſecundùm Bal.in l.etiam.C.de executio.rei iud.
Alex.& Iſſ.in d.§.ſic quoque. Parlad.vbi proxi-
mè n.44.Secundò fallit in pecunia debitoris,
256 quæ apud argentarium,vel depoſitarium ſit,
quia pariter executio locum habet, probat
text. in d.l.à diuo Pio. ff. de re iudi. Parlador.
vbi proximè n.45.
Ad præſentis capituli materiam aliquæ
ſunt conſtituendæ regulæ, quibus executo-
riales inter alios expeditæ, aliis,etiam mini-
mè ad earum proceſſum vocatis, præiudi-
257 cent,vel non,vt faciliùs detegatur,an execu-
tores exceſsũ hunc de perſona,ad perſonam
commiſerint,vel non, & vt per conſequens,
an ab eo appellationi emiſſæ, quando defe-
rendum, in ſupremis prætoriis declarabitur,
iuxta quæ à prin. huius capitis dicta rema-
nent,& ad cognoſcendum,an executoriales
258 expeditæ contra patrem in aduentitiis filij,
prælatum in bonis eccleſiæ, tutorem, aut
alios legitimos adminiſtratores, poſſint exe-
qui aduerſus filium, eccleſiam, minores, &
ſimiles abſque metu exceſſus. & an poſſit
impedire executionem huiuſmodi ratione
ſui iuris contra ſe factam.
259 Et prima regula conſtituenda eſt,vt ſit ani-
maduertendum,quo iure ipſi adminiſtrato-
res legitimi & comparuerint in iudicium, &
in progreſſu cauſæ agendo, vel deferendo,
nam ad hoc vt acta, & proceſſus, & inde
executoriales contra ſe latæ poſſint nocere
præbendis,filiis,& ſimilibus,debet in libello
inſeri nomen adminiſtrationis legitimæ, ita
docent B.in l.1. vbi Angel.n.7.ad fi.C.de bonis
maternis.vbi dicunt,quòd pater,qui eſt à lege
legitimus adminiſtrator bonorum aduenti- 260
tiorum, tam in agendo,quàm defendendo,
filij,iuxta l.1.C.de bon.mat.& l.cũ oportet,§.non
autem.C.de bon.quæ liberis.tenetur hanc quali-
tatem legitimi adminiſtratoris inſerere in li- 261
bello, idem B. in l.patr. qui caſtrenſe n.2.ff.de
caſtr. peculio.& in l.ſi infanti n.2.C.de iure liber.
Petr.de Ancar.in c.acceſſorium.col.14.verſ.quid
ſi excommunic.de regul.iur.lib.6.Tiraq.de retra.
lignagi.§.10.gl.1.à n.3.per text.in l.3.§.ſed ſi
fortè, ibi, vel vir,vxoris nom.) & iterum §.ad
quod,de tutore ibi,non tamen quaſi tutor.) ff.
iudi.ſolui.Bar.in l.ſi verò.in prin.ff.de ſolu.l.exi-
gendi. C. de procurato.ibi, actionem Patris no-
mine dirigat,&c.) Maria.Soci.in c.1.colu.37.
verſ.15. quæro de libelli oblatione.Feli.in c.cùm
olim.col.4.ſub n.4.verſ.quo autem nomine,de te-
ſtib.Fulg.in d.l.1.n.7.& cum eo Corneus n.3.
& Faber ibi,dicẽtes,quòd verba libelli refe-
renda ſunt ad perſonã filij,Matth.de Afflict. 262
lib.2.conſtit.rub.9.n.12.ad fi.gl.quæ idẽ voluiſ-
ſe videtur in l.cũ dos.7.verbo producit.ff.de pa-
ctis dotalibus.& dicit Bar.in d.l.1.ex communi
practica nominari ſolere patrem, & filium.
Nam ſi hæc qualitas adminiſtratoris omit-
tatur,in dubio videtur actum facere,& cau- 263
ſam proponere nomine proprio,non alieno,
l.& magis.ff.de ſolutio.& l.Papinia. & ibi gl. &
Alberic.ff.mandati.l.pro hæredi.ff.de acquir.hæ-
redi.l.ſi ita ſtipulatus fuero.§.Chryſogonus.& ibi
B.ff. de verb.oblig. quod pulchrè, & ſcienter
declarat Marian.Soci. in c.1.in 7.art.prin.q.6.
de libelli oblatione,facit etiam text.in l.1.§.vlt.
ff.de noui oper. nuntia.l.1. ff. de off. procura. Cæ-
ſar. & quod tradit gl. in l.ſciendum. §. tuto-
res, in verbo habentur. ff. qui ſatiſd. cogan. &
quod ſcribit Ioan. Andr.poſt Guid. Tuſc. in
addi. ad Specula. tit. de coniuncta perſona. §. 1.
colum.1.Tiraquel. de retract.lignagi. §. 10. gl.
vni.n.3.fol.173. quod tempera prout infrà à
num.285. Sicut è conuerſo,quando quis di- 264
cit actum agens, Titius pater, ſeu procura-
tor, negotiorum geſtor, Rector,vel admini-
ſtrator, tutórve Titij duntaxat, abſque alia
expreſſione, ſed hac adhibita ſolummodo
qualitate, intelligitur agere nomine alieno,
non ſuo, text.(qui loquitur in inſtitore.) in l.
vlt.& ibi B. (qui etiam trahit ad procurato-
rem) ff.de inſti.actio.& voluit gl.in l.quacũque.
in verbo,procurator.ff.de procurato.& B.in l.3.§.
ſed & ſi cum tutor.ff.iudi.ſolu.& in l.1.§.nuntia.
ſolutio.

ſolutio.2.verſ.aut apponitur nomen.ff.de oper.no-
ui.nuntia. Alberi. in rubr.C.de procurato.n.4.&
in l.1.§.1.ad fi.ff.de admi.tuto.(vbi loquitur de
tutore.) Bal. in l.1.in fi.C.de ſenten. & interlo.
Maria. Soci.in d.c.1. in 7.art.prin.q.6.de libelli
obla.& in eo qui tanquam maritus agit,idem
voluit Bal. in cap. conſtitutis.verſ.quæro cum gl.
de procurator. quos, & alios nuncupatim ſe-
quitur Tiraq. vbi ſuprà num.4.
Et ex hac doctrina per Bart. vbi proximè,
265 idem deducit, & probat Feli.in d.c.cùm olim.
de teſtib.ſub n.4.d.verſ. quo autem nomine, &c.
quòd Prælatus eccleſiaſticus agens, vel de-
fendens in iudicio eccleſiam ſuper eius bo-
nis, tenetur agere, & cauſam proponere no-
mine eccleſiæ, non autem nomine ſuo pro-
prio. ita dicunt ibi Innoc. & cæteri,& Lapus
allegatio.52. Speculator in tit.de procurat.§.ra-
tione quoque conſtituentis. verſ.quid ſi aliquis.&
Archid. in c.non liceat 12.q.2. Immol.in clem.
1.n.7.colum... de reſcript. & communiter tradi
ſolet in c.fi.de dilatio. qui omnes idem intel-
266 ligunt in procuratoribus,& aliis, qui agunt,
& defendunt eccleſiam,vel in defectum,vel
negligentiam Prælati, pro quibus etiam fa-
cit tex.cum materia in c.quoniam Ab.de of.de-
legati.& in l.2.ff.quod cuiuſque vniuerſit.nomi.
Pro iis etiam eſt text. elegans in l. tutorem
267 ff.de his,quibus vt indignis. quo expreſsè pro-
batur,vt proceſſus,& ſententia,& acta cæte-
ra geſta per tutorem nomine pupilli,nõ præ-
iudicant, nec obſunt iuri competenti ipſi
tutori, quod ſuo proprio nomine in iudiciũ
non deduxit,& ſic ſolùm obſtat pupillo,red-
dens tex.rationem ibi,diſcreta enim ſunt iu-
ra, quanuis plura in eadem perſona deuene-
rint,aliud tutoris,aliud legatarij,& cùm non
ſuæ perſonæ iure, ſed pupilli accuſauerit,
propriam pœnam mereri non debet,&c.)fa-
cit c.frequens. in fi. cum ibi notatis per Ioan.
And.Ex quibus dicit poſt alios Vant.in tract.
de nulli.ſenten.ex defectu mand.quòd ſi aliquis
cõſtituerit procuratorem dicens,ego Titius
Rector talis eccleſiæ cõſtituo procuratorem
Sempronium,ad agendum aduerſus P.ſuper
cauſa domus ſuæ eccleſiæ, quam mouere
contra illum intendo, &c. & ad alias omnes
268 cauſas ad Roma.Cur.legitimè deuolutas, &
ad omnes, &c. vt procurator iſtius mandati
vigore non poterit pro me agere(dẽpta cau-
ſa in qua ſpecialiter conſtituitur) nec com-
parere, niſi duntaxat in cauſis quarum exer-
citium competit mihi conſtituenti vti illius
eccleſiæ rectori,nõ tamen in cauſis patrimo-
nij mei, & mihi tantùm reſpectu meæ perſo-
næ,vel reſpectu alterius officij,aut dignitatis
competẽtibus, quia inſpicitur quo iure con-
ſtituerim procuratorem, & ſic vt Rector ec-
cleſiæ. Æguid. concl. 5. incipit generale, circa
mediũ.& 548.concl.quod ſi,&c.& concl.423.ſi
monachus.Decius conſ.77.col.2.verſ.ſed tamẽ iis
lib.1.& clariùs per Rom.conſ.88.tribus in prin.
quibus quidem etiam dicunt,quòd ſi conſti- 269
tuens non poteſt, niſi vno iure conſtituere,
ſimpliciter conſtituendo, videtur eo nomi-
ne conſtituere,quo poteſt, videlicet nomine
officij ſeu adminiſtrationis, quam habet.
Quibus rectè conuenit,quod ſingulariter 270
tenuit Ludo.Rom.conſ.446.& conſ.496.in 1.
dub.quem exaggerãs ſequitur Maran.de ord.
iudic.4.p.16.d.n.17.fol.mihi 242. Tiraq. de re-
tract.lignagier.§.10.gl.vnica n.6.& 7.fol.173.
& in nouiori impreſſione fol.347. vbi multa ac-
cumulat,quòd quãdo maritus,qui vt talis,&
legitimus adminiſtrator potuit comparere
in iudicio, & eo iure omiſſo comparuit tan-
quam procurator vxoris, cùm in rei veritate
non haberet mandatum, proceſſus, & iudi-
cium nullum erit, nec ſaluabitur illa alia via
legitimi adminiſtratoris, eíque imputatur,
quare talem viam elegit,agendo vt procura-
tor,& loquendo in coniuncta perſona.idem 271
etiam tradũt Bal.& Salic.in l.1.ille col.1.verſ.
vlteriùs oppono.iſte colu.2.verſ.oppono quod etiã.
& ibi quoque Anto. ab Alex. C. de procurato.
per ea quę notat gl.l.filius.in gl.vlt ibi,vel hic
prætor.) ff.qui ſatiſdare cogantur.ipſe Bald.in c.
nonnulli.colu.2.verſ.nota ſi quis impetrat. & ibi
Barba.in §.ſunt & alij.Feli.colu.14.verſ.limita
2.de reſcrip. Bal.in c.ex part. decani.colu.3.verſ.
ſed quid ſi coniuncta. Alex.& Iſſ. in l.exigendi.
ille col.2. in vlt.fallen.hic col.3.in 6. fallen.C.de
procurat. & ibi Iſſ. & ad id facit optimè text.
in l.3.§.ſed & ſi fortè. ff. iudicatum ſolui.
Obiter adnotandum, quòd maritus pro 272
vxore poteſt agere ſine mãdato, & ſine cau-
tione de rato in rebus paraphernalibus, vel
cum cautione in cæteris rebus.(de dotalibus
nõ loquor,in quibus maritus ius habet vbe-
rius, l.doce ancillam. C. de rei vind.cum ſimili.)
ſed quæ de aliis dixi,notantur in l.3.§.ſed &
ſi.ff.iudicatum ſolui.& in l.2.l.maritus.C.de pro-
curat. & in c.conſtitutis.eod.tit. & vbique gl. &
Doctores,& latè Alex.conſ.42.ſuper præmiſſo.
colu.6.verſ.nec obſtat quòd dicta bona.lib.1.Cor-
neus conſ.190. ad euidentiam.colu.3. lib.3. Ti-
raquel.de retract.lignagier.§.10.gl.vnica & 1.
n.1. qui ſequutus Corneum,plus dicit,quòd
maritus cenſetur habere mandatum, ad ad-
miniſtranda bona paraphernalia, per text.
(quem dicunt ad hoc ſingularem) in l.ſi ego
§.penult.& vlt. ff. de iure dotium.
Hinc eſt,quòd licèt is qui primum locum 273
obtinet defenſionis, quando patiatur, vt
alius quem negotium tangit, ſecundariò &
in conſequentiam agat, & litem tractet, ſibi
ſcienti pręiudicet ſententia lata.l.ſæpe.ff.de re
iudi.text.in c.pen.eod.tit. Iacob. Cancer. vari.

*reſolu.2.p.c.16.n.52.*hoc tamen intellige,ſi il-
le ageret nomine proprio, ſecus ſi nomine
tertij,cuius ipſe nullum mandatum haberet,
quia tunc non ſit præiudicium tertio, etiam
ſcienti id, vt notant B. & omnes *in d.l. ſæpe*
Cancer. *vbi proximè n. 51.* niſi ille, tertio in
iudicio præſente,nomine eius comparuiſſet,
vti egregiè innumeris relatis tradit Alex. *in*
d.l.ſæpe n.87.& 93. Pinell.*in l.2.p.2.c.1.n.18.*
C.de reſcindend.vendi. Iacob. Cancer.*vari.re-*
ſolu.d.2.p.c.16.n.51. vide infrà à n. 327. quæ
omnes doctrinæ temperantur, & declaran-
tur,prout declaramus eaſdem infrà à n. 285.
cum ſequentibus,vbi mirabiliter exponũtur
omnes quas adduximus à n.257. hucuſque.

274 Quare meritò ſequitur, vt condemnatus
reſpectu officij,cuius nomine comparuit, &
condemnatus fuit, poterit ratione ſui iuris
comparere,& impedire executionem ex ſu-
pradictis. & quia vbi non concurrit identi-
275 tas perſonarum, rei, & cauſæ, non intrat ex-
ceptio rei iudicatæ, iuxta *l.cùm quæritur. cum*
ſeqq.de except.rei iudi.& ibi per Doctores Ab.
in conſ.50.n.2. cum ſeqq. Decius *conſ.96.col.1.*
*verſ.445.n.45.*ſed ſi quis egit nomine admi-
niſtrationis,& officij,quod gerit,condemna-
tus vti adminiſtrator,vt in hoſpitalario dixit
Rota *deciſ.1. poſt prin. de reſtitut.ſpoli in nouis.*
Æguid. *deciſ.5. ante medium. & deciſ.584.* &
276 ideo ſi ipſe non eſt vitioſus poſſeſſor rei lite
pendente, ſed antè eam poſſidebat, poterit
ratione ſui iuris impedire executionem,quia
poſſidet, & comparet vti alius quilibet ex-
traneus priuatus,& ſic tũc repræſentat aliam
nouam perſonam, hoc eſt, ſe ipſum vti ex-
traneum, & particularem, licèt antea fuerit
condemnatus vti adminiſtrator, & hoſpita-
larius. ita eleganter valde dixit Rota Roma.
in deciſ.100.ex nouem.n.4.& 5.p.1.nouiſſim.di-
uerſor. reddens inſuper rationem, quia in ſe-
277 parabilibus poteſt quis repræſentare dupli-
cem perſonam, & cõſiderari tanquam alius,
& non tanquam ipſe.*l.ſi pater.§.ſi duo.* vbi gl.
& Bal *ff.de adoptio.*cum aliis adductis per Ay-
mon.*de antiquit.tempor.4.p n.142.*& regulari-
ter(inquit Rota eadẽ ibi) attendi debet qua-
278 litas,ſub qua fit diſpoſitio,vel actus,& à no-
mine dignitatis ex argumento, & à præſup-
poſito,& à nomine dignitatis, officij, & ap-
pellatione, iuxta *c.quoniam Ab.* & ibi notata.
*de off.delega.*gl B.&alij *in l.mancipia C.de ſeruis*
fugiti. Signo. *conſ.37.dub.3.* Alciat.*tom.1.lib.*
2.conſ.3. n.2. Euerard *in deciſ.36.79. & 81.*ac
ideo ſequitur manifeſtè, vt licèt ſententiæ
condemnatoriæ ſint latæ contra aliquẽ tan-
quam adminiſtratorem alicuius perſonæ,ſeu
eccleſiæ, tamen quando ipſe prætendit rem
279 poſſidere iure proprio,vti res patrimoniales,
& vti ſuas proprias,& particulares,& probat
incontinenti, admittendus eſt omnino, vt
dicit Rotæ dicta elegans deciſio *ibi ſub n. 5.*
quæ omnino eſt videnda *n.21. & ſeqq.*

Et faciunt ad propoſitum multæ congeſtæ
doctrinæ per Tiraq.*de retract.lignagier.§.1.gl.*
9.à n.266.cum ſeqq.& ſuprà *à n 263.fol.70.&*
in nouiori impreſſione fol 154.& meliùs *n.271.*
fol.155.in nouiori impreſſione, vbi quòd tutor, 280
curator,vel adminiſtrator, qui vendidit rem
pupilli, vel adminiſtrationis, poteſt vt con-
ſanguineus iure proprio retrahere poſtmo-
dum,nec ſibi venditio, à ſe facta,præiudicat,
vbi multis doctrinis, iuribus & authoritati-
bus comprobat, quæ noſtræ conducunt.

Et in corroborationem illud rectè facit,
quod ſuperiùs diximus ſub n. 245. ex Vinc. 281
de Franc.*in deciſ.Neapol.199.p 1 per totam,*poſt
alios tenente,quòd licèt executoriales expe-
ditæ contra defunctũ in interdicto retinen-
dæ, non poſſint exequi cõtra eius hæredem,
quia alia eſt poſſeſſio iſtius,alia defuncti,hoc
procedere (dixit) quando hæres poſſidet ex
perſona, & iure ſuo,aliũdéque poſſeſſionem
quæſiuit; ſecus tamen quando poſſidet ex
perſona, & iure defuncti, vt tunc executio
locum habet contra illum.Facit etiam in au-
xilium dictæ Rotæ deciſionis doctrina Alex.
concl.4. verſ.inſpectis. n.7.in fi.verſ. nec agenti.
lib.2. dum dicit, quòd ſententia lata contra
vnum agentem,tanquã ex alia perſona, pu-
ta,adminiſtratore, Prælato,*&c.*illi non præ- 282
iudicat in iudicio, quo venit ex noua perſo-
na.Alex.ſequitur Cardi.Tuſc.*pract.concl.lite-*
*ra R.concl.268.n.21.tom.6.*rectè etiam conue-
nit,quod ex Hieron. Gabriel.*conſ.52.num.9.*
tom.1. diximus ſuperiùs ſub num. 172.

Præfatæ tamen Rotæ deciſionis doctrina,
vt comparens nomine, & intereſſe proprio, 283
ad impediendam executionẽ ſententię,con-
tra eum latæ,vti adminiſtratorẽ, & nomine,
ſeu reſpectu dignitatis,fallit,vt nõ procedat,
quando cõparens nomine alieno dicit,com-
parere etiam pro intereſſe ſuo,quia tunc ſen-
tentia lata contra principalem,etiam ipſi ad-
miniſtratori, etiam vti priuato nocet, ita
Alex.*conſ.36.dicis quæ.lib.1.in fi.* Cardi.Tuſc.
pract.concluſ.tom.7.litera S.concl.174. num.43.
quam limitationem vt elegantem nota.

Fallit etiam & ſecundò; quando admini-
ſtrator confitetur lite pendẽte poſſidere no- 284
mine eccleſiæ, vt adminiſtrator; quia tunc
poſtmodum ad executionem impediendam
ſui iuris, & poſſeſſionis intuitu, audiendus
non eſt, prout eleganter limitat dicta Rotæ
deciſ.100.ex nouem.à n.21.& ſeqq.p.1.diuerſo.

Vnum porrò eſt neceſſarium,quod aduer-
tit doctiſſimus Pinel. *in l.1. C.de bonis mater.* 285
2.p.n 63.& præcipuè *64.fol.54.colum.3.*quòd
licèt Doctores videantur innuere, neceſ-

ſarium requiri pro forma libelli,& iudicij,vt
pater agat,vel conueniatur expreſsè ea qua-
litate legitimi adminiſtratoris, ipſe tamen
putat veriſſimum; libellum,& iudicium ſu-
ſtineri, licèt ea clauſula deficiat, ſi in proſe-
cutione cauſæ deducuntur, & explicantur
iura litigantium, ex qua cauſa ſeu titulo, vel
petuntur,vel poſſidentur. Ex quo conſtabit,
agens, vel defendens,an iure ſuo,an iure ad-
miniſtrationis, & officij agit, litémque pro-
ſequitur, quam probationem aptam eſſe,
etiam ad ſuſtinendum libellum ineptum,di-
cit vir ipſe ex gl. (quam vocat celebrem) *in*
l.1.§.ſi quis argentum. verbo, iuranti. ff. de poſ.
ibi, niſi poſtea probetur.)quam etiam extol-
lunt Doctores ſecundùm Feli. *in c.2. num.4.*
volu.2.de libel. oblatio. notabiliter Iſſ.*in l.1.ex*
286 *n.6. de off. acceſſoris.* & præcipuè inquit (vltra
alias rationes) locum habere,vbi proceditur
attenta veritate,& veritate facti,ſublatis for-
mulis.

Quod vlteriùs probatur ex celebri Barto-
287 li doctrina *in l.ſi pupillus §.1.col.2. verſ.ſi verò*
*non dicit. ff. de negot.geſt.*vbi docet,quòd licèt
adminiſtrator non dicat expreſſim,ſe nego-
tium facere adminiſtratorio nomine, ſi ta-
men expreſſit cauſam tangentem admini-
ſtrationem, videtur expreſſiſſe alterius no-
mine agere,per text.*ibi,*vt creditorem tuum,
vel pignus tuum liberet, *&c.)* quòd nota,in-
288 quit B. quia ob expreſſionem cauſæ præſu-
mitur actus fieri contemplatione,ſiue nomi-
ne eius,ad quem ea ſpectat B.referens ſequi-
tur etiam Tiraq.*in propoſ.de retract.lignagier.*
*§.10.gl.1. & vnica num.5.fol.347.*in nouiore
impreſſione, adducens rationẽ legis *in agris.*
ff.de adquiren.rerum dominio,cum concordantib.

Et ideo dicit Bart.*in l.ſi fundum per fideicom-*
289 *miſſum.in princip.ff.de legatis* 1. per illum text.
quòd ſi procurator dicit, ego Titius nuntio
tibi,ne ædifices in tali re Sempronij,vel ven-
do tibi talem rem Sempronij, videtur actum
facere nomine Sempronij,ad quem res per-
tinet, non nomine ſuo, ſequitur ibi Immol.
Bart.*in l.mater.ad fi.*& ibi Bal.*C.de rei vindic.*
Feli.*in c. cum M. Ferrarienſ. ſub n. 2. de conſti-*
tutio. Tiraq. *vbi ſuprà,* dicentes, ſufficere
quamlibet demonſtrationem.

290 Hinc tutor contrahendo de re ſpectante
ad pupillum,pręſumitur nomine pupilli age-
re,*l.ad negotiationem.ff. de adminiſtratione tu-*
*tor.*Bald.*in l.ſi patruus.col.2.C.communia vtriuſ-*
*que iudicij.*Corneus *conſ.27.n.7. lib.2.* Alciat.
præſumpt.14.n.2.& in ſpecie procuratoris idẽ
reſpondit Decius *conſ.77.n.13.in fi.*Menoch.
tract.de præſumptio.præſumptione 49.n.5.lib.3.

291 Prout etiam ſi ipſa ſententia ſimpliciter lo-
quatur de perſona Patris, ſeu nomine pro-
prio adminiſtratoris,ſi tamen ex actis,& pro-
ceſſu cõſtet egiſſe vti legitimus adminiſtra-
tor, prout rector, aut Prælatus eccleſiæ, non
proprio ſui ipſius (ſecundùm ea, quæ hacte-
nus dicta ſunt) ita pariter ſententia admini-
ſtratorio nomine, ſcilicet, intelligenda eſt.
Enimuerò ſentẽtiæ dubietas declarationem,
& interpretationem recipit ab ipſis actis, & 292
proceſſu, è quibus emanauit, Corneus *conſ.*
*10.n.2.vol.4.*Alex.*conſ.49.n.8.lib.7.*idem Cra-
ueta *conſ.186.n.5.* Soci.Iun.*conſ.181.n.70.lib.*
*2.*Menoch.*conſ.80.à n.39.* Seraphi.*deciſ.354.*
*n.18.tom.1.& deciſ.279.eodem tom.*vbi inquit,
quòd ambiguitas ſententiæ recipit declara-
tionem ex actis, imò etiam eam recipit à li- 293
bello, vt probat Seraphi. *in deciſ.640. n.2. &*
n.18. tom.1. & nos pluries paſſim alibi altiùs
tractauimus, nempe infrà c.12.à n. 62. cum
pluribus ſequentibus, vbi quamplura vide-
bis ad propoſitum noſtrum.

Et tum etiam, quia ſententia intelligitur
lata ex qualitate,& cauſa in libello deducta, 294
quanuis in eadem ſententia nõ exprimatur,
gl. *in l. hæ enim cauſæ de ſuſpect. tuto.l.ſi quis ad*
exhibendum.ff.de executione rei iudi. gl.nota.*in*
*l.& puto.§.1.ff famil. erciſ.*Bar.*in l.1.C.de errore*
calculi. Bal.Nouell. *in tract.de dote n.2.* Phan.
tract.de lucro dotis in rubr.n.39.fol. mihi 26.in
paruis,& comprobatur ex doctrina à Bart. *in*
l.ita ſtipulatus. §. Chryſogonus.ff.de verb.obligat.
*in penul.colum.*dum dicit,quòd ſi aliquis pro-
curator alterius ab initio cœpit agere cau-
ſam procuratorio nomine, licèt poſtea in 295
proſecutione fiat etiã à ſe aliquis actus ſim-
pliciter:tamen intelligitur repetita illa qua-
litas,ſcilicet procuratorio nomine, per text.
ibi cum gl.& notat idem B.*in l.qui ſeruum.*per
illum text.*ff.de interrogat.actio.* Bar.*in l.procu-*
rator, qui pro euictione. ff. de procurato. optimè
Feli.*in c.cum M. Ferrarienſ.de conſtitutio.n.2.*

Hinc eſt, quòd ſi contractus plura habeat
capitula,& in vno fiat mentio officij, in aliis 296
autem contrahentes ſimpliciter loquantur,
totus contractus eodem modo debet intelli-
gi, ſcilicet repetita qualitate officij. quia illa
qualitas informat omnẽ obligationem.Bald.
in l.procurator ad fi. ff. de procurato. Mantica *in*
tract. de contractibus. lib.2 tit.1.n.3. quoniam
vna pars contractus,ab alia poteſt declinari.
arg.*l.vtrùm.*& ibi Bal.& Angel.*ff.de peti.hære-* 297
di.& l.qui filiabus.de lega.1. Decius *in conſ.48.*
*col.vlt.verſ.5.*Purpura.*conſ.473.n.20.* Crauet.
*conſ.428.n.13.in fi.*Mantica *vbi proximè n.2.*

Quò pertinet, quod dicit Crauet. *conſ.*
231. num. 14. quòd petens reddi rationem 298
adminiſtrationis, res & quantitates admini-
ſtratas, debet ſpecificare, quas quidem ſi à
principio non exprimit, ſed in proſecutio-
ne cauſæ, & hoc ſimpliciter abſque eo,quòd
eſſe adminiſtrationis, dicat, intelligitur, id

feciſſe ex cauſa adminiſtrationis, ſequitur
Meno. de præſumptio. lib. 3. cap. 49. num. 10.
Et generaliter eſt aduertendum, quòd po-
299 teſt conjecturis conſtare, quem agere, vel
contrahere nomine alieno, & adminiſtratio-
nis, ita docet Bal. in l. 1 ſi patruus. n. 4. C. commu-
nia vtriuſque iudi. ſequitur Meno. vbi proximè
præſump. 46. num. fi.

His conueniens eſt, quòd licèt aliàs libel-
300 lus generalis, & incertus non admittatur, ta-
men ſi ex proſecutione cauſæ, prout ex pro-
bationibus, & aliis actibus declaretur, & quæ
actio fuerit intentata, conſtiterit, rectè pro-
cedit. iuxta gl. in l. 1. §. ſi quis argentum. ff. de-
poſiti. Panormi. & alij declarant in c. ſignifican-
tibus. de libelli oblatione. Franciſ. Ripa in c. cum
eccleſia ſutrina. n. 19. de cauſa poſſ. & propriet.

Secunda regula ſit, vt iis omnibus, quibus
301 ſententia, & res iudicata præiudicat, pariter
omnia acta proceſſus, & iudicij nocent, &
præiudicant. mirabiliter text. eam ita probat
in c. inter dilectos. verſ. nec atteſtationes. de fide
inſtrum. l. ſed & ſi poſſeſſor. §. fi ff. de iureiur. me-
lior text. in l. Iulia. C. de manumiſſioni. ſingu-
laris ad hoc ſecundùm Iſſ. in l. dedic. in prin.
n. 3. ff. qui ſatiſdare cogan. Innocent. in c. cau-
ſam quæ 1. n. 3. de teſtib. vbi Ioan. And. colum. 2.
Hoſtienſ. colum. 2. Butr. n. 6. Bal. n. 2. Ancara.
n. 3 Immol. colum. 3. in prin. Areti. n. 10. Abb.
n. 3. Feli n. 26. Decius num. 5. Bart. in l. ſi ſupe-
ratus num. 4 ff. de pignori. idem Bart. in l. ſæpè
n. 12. de re iudi. & ibi Alexand. num. 125. idem
Bart. & cæteri communiter Doctores in l. ſi
mater. §. item ſi rem. ff. de exceptione rei iudi. &
in l. 2. n. 12. verſ. ſed an porrigatur. C. de edendo.
vbi poſt cæteros ſcribentes adnotauit Pur-
pura n. 127. atque Decius poſt Alexan. quem
refert in pluribus conſiliis num. 66. idem B.
& Doctores in l. qui repudiantis §. 1 n. 4. verſ.
nam & regula eſt. ff. de inofficioſo teſtam. vbi per
Doctores ſcribentes Matthæus Afflict. deciſ.
Neapoli. 396. in cauſa comitis n. 3. & 7.

Hinc etiam eſt, vt in ſucceſſoribus, qui-
302 bus præiudicat ſententia, & iudicij acta, pa-
riter inſtantiam cœptam, & in eodem ſtatu,
mortuo primo agente, ſeu defendente trãſi-
re, certiſſimum eſt, ac ſequens ſucceſſor in
eo ſtatu ſubire tenetur iudicium, quo à præ-
deceſſore fuerit relictum, vt in ſucceſſore in
beneficio, præbenda, eccleſia, aut admini-
ſtratione, fideicommiſſo, maioratu, & ſimili-
bus, probat text. in l. in iudicio. ff. familiæ erciſ.
B. in l. ſi cum hominem. num. 4. verſ. reſpondeo.
ff. de fideiuſſo Angel. & Paul. ibi n. 2. Bart. in
l. 1. num. 4. ff. ad Trebell. Angel. colum. 1. verſ.
ſequitur in text. Iſſ. ibi num. 10. idem B. in l.
Lucius §. rogatus. ff. eodem titulo. Angel. in l.
tam ex contractib. numero 4. ff. de iudiciis. vbi
Paul. num. 5. & cæteri Doctores. B. in c. quia
V. numero 3. de iudi. & ibidem Butr. num. 11.
Ancara. num. 5. Socin. Iun. conſ. 34. n. 3. lib. 3.
Marcarius in Epitome de fideicommiſſis q. 72.
verſic. & de inſtantia. Xuarez allegatione 27.
n. 1. Marant. de ord. iudi. p 5. fol. 275. colum. 2.
Rebuf. 3. p. conſtitutio. rubr. de appella. gl. vni.
num. 8. latè Anto. Natta conſ. 383. lib. 2. per
totum, & nec eſt neceſſe, vt lis ſit conteſtata
cum prædeceſſore, ſed ſufficit ſola citatio, & 303
etiam libelli oblatio. Bal. in l. 1. num. 2. C. ſi
penden. appellatione mors interceſſerit. Angel.
in l. ſeruus verſ. in aliis autem. ff. de his qui not.
infam. & in l. ſi defunctus colum. 1. verſic. ſe-
quitur text. ff. de procurato. & idem (loquendo
in ſucceſſoribus maioratus) Molina de Hi-
ſpano. primog. lib. 4. cap. 8. num. 6. & loquendo
in fideicommiſſariis, latè proſequitur per
multas diſtinctiones circa hanc materiam
videndus in occaſionibus Marc. Anto. Pe-
regri. de fideicommiſſ. artic. 53. à num. 17. cum
pluribus ſeqq.

Et ex eadem doctrina fluit, vt vxor poſſit
exigere dotem (etiam promiſſam viro dun- 304
taxat) poſt eiuſdem viri mortem ratione ſui
intereſſe ex eiſdem actibus inchoatis cum
marito, & à marito defuncto, intentando
etiam ius executiuum. Alberi. in l. manife-
ſtiſſimi num. 10. C. de furtis. Bal. Nouel. in tract.
de dote priuile. 9. & 10. p. 9. Gratia. in diſcepta-
tio. foren c. 49. à num. 24. quod quanuis con-
trouerſum ſit, an vxori ſoluto matrimonio
competat actio ad exigendam dotem pro-
miſſam ſoli viro, receptius eſt, ex æquitate
competere, vt eſt videre ex Gratiã. ibi, &
Gaſpar Rodrig. de an. reddi. lib. 3. quæſt. 7. n. 58.
vbi latè, & Parlado. lib. 2. rerum quoti c. fi. 3. p. §.
1. num 3. maximè cùm ſententia lata contra 305
maritum in bonis dotalibus, noceat mulieri
etiam ſoluto matrimonio, nec aliquem re-
curſum vxor habere poteſt. ita poſt plurimos
latè Anto. Gom in l. 50. Tauri n. 32. per totum.
vbi limitat, ſi adſit colluſio, vel minus legiti- 306
ma defenſio (vt inſuper probatur ex iis, quæ
latè inferiùs à n. 334. dicuntur). & an ſoluto
matrimonio vidua, cuius maritus in vita
redditus emit, quæ lucra ſunt, & communi-
canda inter ipſos, an poſſit illa petere exe- 307
cutionem inſtrumenti, quanuis de ea men-
tionem non faciat, vel an ſit neceſſarium, vt
ſibi ab hæredibus cedantur actiones, aut lu-
crorum ſit facta diuiſio, vide latiſſimè per
Gaſparem Rodri. de an. reddi. lib. 2. quæſt. 9.
num. 67.

Et in beneficialibus, vt per obitum Recto-
ris præbendati, aut Prælati, lis non finiatur, 308
ſed cœpta inſtantia in eodem ſtatu tranſeat
in ſucceſſorem, determinauit Rota deciſ. 10.
vt lite pendente. in nouis. ſequitũr Gomez in
regul. de annali. quæſtione 62. numero 4. Paul.
Caſtrenſ.

Caſtrenſ. conſ. 329. num. 2. lib. 2. & eſt text. in
c. fi. vt lite penden in 6. & in clem. 1. eodem tit.
quemadmodum etiam quãdo inſtantia fuit
inchoata ſub nomine dignitatis, vel admini-
ſtrationis, non pro particulari iure illius ad-
309 miniſtratoris, & prælati, ad ſucceſſorem in
dignitate, & adminiſtratione, tunc actiuè &
paſſiuè tranſit. c. dilecti. de foro competen. Ab. in
c. quia V. de iudiciis. vbi Decius n. 8. plures ad-
duxit concordantes Marcus Anto. Pere-
gri. de fideicommiſ. art. 53. ſub n. 25. & n. 28.

310 Tertia ſit concluſio, vt plerunque ſen-
tentia inter alios lata ius inter alios faciat,
aliis prodeſſe, ac nocere contingit ex pro-
pria vi, & natura eiuſdem abſque aliqua
ſcientia accedente, prout executoriales ex-
peditæ contra illos, quos negotium princi-
paliter tangit, aut principaliter intereſt, quí-
que primum locum obtinent, & ad quos
actio, vel defenſio principaliter ſpectat;
præiudicium ſucceſſoribus, quos nego-
tium, vel ſecundariò, acceſſoriè, incidenter
aut in conſequentiam tangit, etiam non vo-
catis, nec citatis, inuitis, ſcientibus, aut
ignorantibus præiudicare, damnúmque ge-
311 nerare, certi eſt iuris, tunc ſiquidem lis tra-
ctatur cum legitimo contradictore, à quo
aliorum ius in eadem re deriuatur, aut ori-
tur, quíque primas obtinet in eadem con-
trouerſia partes, text. eſt in l. 1. §. quamuis.
verſ. denuntiare. & verſ. denuntiari. ff. de ventre
inſpici. l. ex cõtractu ff de re iudi. l. ſi Patroni. §. fi.
ff. ad Trebelli. l. ſi ſuperatus. verſ. atqui ff. de pigno-
ribus. l. Papinianus. §. fi. & in l. qui repudiantis. ff.
ad Trebellia. l. ſi ſui putaui in prin. ff. de inoffi-
cioſo teſtam. l. de vnoquoque iudicio ff. de re iudi-
cata. vbi mirabilis gl. & ibi Angel. Immol. &
Alexan Bart. in l. diem. ff. de aqua pluuia arcen.
num. 1. Bald. in l. nam ita diuus. in prin. de
adoptionib. & in l. ſi curatoris ff. de iure deliber.
Angel. Immol. & recentiores in l. filiusfamil.
§. diui ff. de legat. 1. gl. ſingular Domini. in c. fi.
de electione lib. 6. latè Alexan. num. 66. viſis
dubitationibus colu. 1. & 2. lib. 2. & conſ. 85.
ponderatis his. colu. vlt. lib. 6. vocans illam gl.
mirabilem, Barba. conſ. 1. colu. 3. lib. 2. Felin.
in c. de cauſis colu. 4. de off. delega. & in c. illa de
accuſa. Iſſ. in l. reſcriptum colu. 2. verſ. 2. moueor.
ff. de pactis. & latiùs in l. ſi quis nec cauſam co-
lu. 2. ff. ſi cert. peta. Philipp. Decius conſ. 367.
viſo puncto, colu. vlt. Roma. in l. in concedendo
num. 6. vbi Paul. num. 2. ff. de aqua pluuia ar-
cen. Raphael Cuma. in l. filiusfamil. §. diui
colu. 1. verſ. nota quod. ff. de lega. 1. vbi Iſſ. n. 47.
lectura 1. & n. 61. lect. 2. Ripa n. 61. Loazes nu.
126. Crotus nu. 38. Immol. in l. decem. n. 6. &
ibi Iſſ. 38. ff. de verbor. oblig. Alberi. in l. penul.
colu. 4. de dona. inter vir. & vxo. Oldrald. conſ.
94. n. 18. Tiraquel. de primogeneis q. 35. n. 17.
Beroius deciſ. 255. colu. penult. ad med. Anchar.
in c. licet de voto. Alexan. in l. ſæpe num. 10. ff.
de re iudi. Iacob à Sancto Georgio de feudis
verb. & dicti vaſſalli num. 33. Curtius Iunior
conſ. 23. num. 8. Felin. plures referens in c. ex-
hibita num. 1. de indiciis Alciat. reſponſo 493.
num. 33. Marzar. in Epitome de fideicom. q. 72.
verſ. ſed aduertendum erit. Auguſtin. Beroi.
conſ. 102 num. 46. & 47. volu. 2. Ozaſcus deciſ.
Pedemont. 157. num. 1. vſque ad num. 6. Cephal.
conſ. 228. num. 22. lib. 2. Xuarez allegatione 27.
n. 3. Moli. de primogeneis lib. 4. cap. 8 n. 3. (vbi
loquitur de ſententia lata contra poſſeſ- 312
ſorem maioratus vt præiudicet ſucceſſori-
bus) Anton. Gomez in l. 40. Tauri num. 73.
Couarr. in practi. quæſtio cap. 13. num. 6. Men-
cha de ſucceſſ. creatione lib. 1 § 6. num. 28. Ca-
picius deciſ. 107. & loquendo etiam in feu-
dalibus, maioratibus, & fideicommiſſis, exa-
ctiſſimè optiméque doctiſſi. Pinell. in l. 1.
p. 3. C. de bon. ma. à num. 48. Padilla in l. vnum
ex familia. §. ſi de falcidia. numero 14. Gregor.
Lopez in l. 20. tit. 22. p. 3. verbo pero cauſas colu.
2. & in ſententia nobilitatis firmat Otalora
de nobilitate 2. p. 3. p princ. cap. 8. num. 7. latiùs
Tiraquel. in tract. de nobilit. quæſt. 37. à n. 2.
cum ſeqq. & etiam in fideicommiſſariis, vt
ſententia lata contra primum vocatum, cæ-
teris ſucceſſoribus noceat, & lata contra hæ-
redem officiat ſubſtitutis, & legatariis, vide
exactiſſimè per Anto. Peregri. de fideic. art. 53.
à num. 40. cum ſeqq. Tiraquell. in tract. res in-
ter alios lata in prin. n. 5. latiſſimè rem hanc
(plurimos referẽs) proſequitur Mieres tract.
de maioratu 4. p quæſt. 14. à num. 1. cum pluribus
ſeqq. in nouiori impreſſione, pro quibus elegan-
tiſſima ſunt verba d. l. 1. §. denunciari ff. de
ventre inſpiciendo. ibi, denuntiari autem opor-
tet iis, quos proxima ſpes ſucceſſionis cõtin-
git.) & ibi, hæredi inſtituto, non etiam ſub-
ſtituto.) & ibi, qui primum locum tenent,
&c.) alios citaui infrà hac 4. p. cap. 14. à n. 12.
& ſeqq.

Ex qua concluſione vnam notabilem do- 313
ctrinam ac theoricam ponit B. in l. cùm filius-
familias. ff. de verbor. obligatio colu. 2. & ibi An-
gel. de Peruſio. Immol. Alexan. Socin. Iſſ. &
communiter Doctores. Anton. Gom. tom. 3.
variar. cap. 1. num. 90. quòd quando delictum
eſt princi[illegible]ter commiſſum ab vno, & pœ-
na bonoru[illegible] peruenit, & inficit alium, in
conſequentiam, ſententia, & condemnatio
principalis nocet alteri, qui tenetur in con-
ſequentia, ita probat text. in l. 1. C. vbi cauſæ
fiſcales text. in l. quiſquis §. filij verò. C. ad leg.
Iuli. maieſta.

Cuius erit exemplum, quando delictum 314
eſt tale, ex quo prohibetur alienatio bono-
rum à die commiſſi criminis, quia ſententia

lata contra principalem delinquentem, præiudicat poſſeſſoribus, in quibus bona repecâ riuntur alienata, ita probat text. *in d. l. quiſquis §. filij verò.* text. *in c. cùm ſecundùm leges de hæreticis lib. 6.* & ita tenet B. *in d. l. cum filiusfamilias 2. colu.* & ibi communiter Doctores. Sequitur Anto. Gomez *vbi proximè*, qui alia exempla conſtituit, vt puta de ſeruo condemnato pro delicto capitali, vt ſententia præiudicet Domino etiam non citato, poſsitque in ſeruum mandari executioni. Et de patre, qui ex forma ſtatuti tenetur ſoluere pœnam pecuniariam filij, quatenus tangit legitimam ſuam, vt ſententia lata contra filium, noceat, & præiudicet patri etiam non citato, nonnullos Doctores trahit in comprobationem Gomez videndus *vbi proximè.*

315 Ex qua etiam concluſione vlteriùs prouenit, quòd ſententia lata contra prælatum, ſeu rectorem beneficij, nocet, & præiudicat ſucceſſori, & per conſequens non excedet executor executoriales in eum exequendo, ita docet optimè Panormit. *in conſ. 92. lib. 1.* quem ſequitur Aymon. Crauet. *conſ. 10. num. 8.* Pinel. *in l. 1. p. 3. ſub num. 28. ante fi. C. de bonis mater.* Iacob. Cancer. *vari. reſolutio. 2. p. c. 16. num.* 100. Panormi. *conſ. 62. illud de iure. lib. 1.* & Pinellus *loco citato.* idem dixit loquendo in ſententia lata aduerſus adminiſtratorem, qui vniuerſitati, & rebus præeſt, vel adminiſtratorem tam ſpiritualem, quàm temporalem, vt ſententia aduer-
316 sùs illos lata, ius faciat aduerſus ſucceſſores in adminiſtratione, quibus nocet, & prodeſt, quamuis ab illis cauſam non habeant ſucceſſores, plenè conſuluit Oldrald. *conſ.* 94. per text. *in c. cùm inter. de re iudi. & in c. cum olim de præſcriptio.* & poſt plures alios tenet Peregri. *de fideicommi. d. art. 53. num. 48. per totum*, nec iterum ſucceſſor tanquam
317 obtinens executoriales, aliud de eadem re iudicium ſubire cogitur, ſingulis ſiquidem controuerſiis vnum iudicati finem ſufficere, conſtitutum eſt, *in l. ſingul. ff. de exceptionib. rei iudicat.*

318 Et loquendo in prælato ſuccedente in regimine, & adminiſtratione beneficij, vt quemadmodum teneatur ex contractu ſui prædeceſſoris facto nomine adminiſtrationis, *cap. 1. de ſolutio.* ita ſi ſit aduerſus prædeceſſorem lata ſententia, illi nocet, tenet poſt alios Tiraq. *in tract. de iure primogenit.*
319 *q. 35. num. 17. & 18.* vbi etiam loquitur idem de Epiſcopo, œconomo, & in fiſco, & aliis ſuccedentibus in vniuerſali regimine, & adminiſtratione bonorum, ſeu iurium, ſiue etiam in certa parte per modum quotæ, quamuis ipſe non ſit hæres reuera, nec cauſam habeat à prædeceſſore, cùm in eum transferantur omnes actiones actiuè & paſſiuè, nimirum vt illi obſtet ſententia contra prædeceſſorem lata, pro quo facit communis Doctorum ſententia relata per Ruinum *conſ. 71. num. 5. lib. 5.* quam ſequitur Cardin. Tuſc. *practicar. conclu. tom. 7. litera S. concl. 174.*
num. 67. quæ dictat, quòd ſententia ſemper 320
præiudicat ei, qui verè, vel repræſentatiuè eſt eadem perſona. plures citaui infrà ſub num. 326. & quòd ſententia lata contra prælatum Eccleſiæ præiudicet ſucceſſoribus, probat poſt Oldraldum, & alios quos citat, Aymon. *conſ. 10. n. 8.* Mieres *de maioratu 4. p. c. 14. n. 5. in nouiori impreſſione.*

Quod quidem fallit niſi Prælatus fuiſſet 321
intruſus, quia ſententia lata aduerſus prælatum intruſum, nullo modo præiudicat Eccleſiæ. ita docent B. *ad fi.* & Bal. *in l. ſi tutor. in 2. colu. in verſ. quæro erat prælatus. C. in quibus cauſis in integr. reſtit. non eſt neceſſaria.* gloſſa *in c. nihil. in fi. de electione. in verſ. adminiſtrent.* Bertachi. *in reperto. 4. p. litera S. verbo, ſententiæ effectus. ſub n. 4. verſ. ſententia contra Prælatum intruſum fol. mihi 63.* quod ego intelligerem de intruſo notorio, conſidera.

Ex cuius regulæ doctrina fluit, vt ſen- 322
tentia lata in fauorem, vel contra aliquos aliſcuius artis, vel officij proſit, & noceat poſtea venientibus, & ſuccedentibus, licèt in ſententia comprehenſi expreſsè, & nominati nō ſint, cùm legitimè ſit lis agitata cum omnibus, qui tunc aderant, & contradixerunt, & ſic eis obſtat exceptio rei iudicatæ, meritóque contra illos procedit executio (facta priùs citatione, cùm detur perſonarum mutatio) ita latè affirmat Fontanel. *in tract. de pactis nuptialib. clauſula 4. gl. 17. num. 87. 88. & 89. fol. 255.* vbi ad id allegat deciſionem Senatus Cataloniæ. idem probat Cancer. *lib. 3. variar. cap. 17. de ſententi. & earum executione num. 190.* qui confirmationem allegat Guid. Papæ *deciſ. 549.* idem probat Menoch. bene loquens *in conſ. 390. numer. 37. & 38.*

Et per eundem Guidonem Papæ *d. conſ.* 323
549. loquens in ſententia lata contra mercatores & datarios gabellæ, ſeu pedagij, noceat ſucceſſoribus, etiam non citatis, nec in cauſa intercedentibus, quia dicitur actio popularis, ſequitur Cardina. Tuſc. *practicar. concluſio. tom. 7. litera S. concl. 174. nu. 18. & 33.* vide infrà num. 353. & ſeqq. & quia ſententia lata contra plures ſub nomine collecti-
uo, prout familia, agnatio, vel quid ſimile, 324
præiudicat omnibus, Petrus Anchara. *conſ. 92. num. 2. & 3. verſ. ijs præmiſſis.* Tuſcus *vbi proximè num. 46.* prout etiam contra homines caſtri vel villæ, quia nocet ſucceſſoribus, Guid. Papæ *deciſ. 179.* Tuſcus *d. num. 46.* Facit etiam quod dicit Ant. Capicius *deciſ. 1.* videndus. Auenda. *de exequen. manda. 1. p. c. 4. num. 49. verſ. imò ſi poſitis.* ex doctrina Innocentij *in c. Abbate Sancti Sylua. de verbor. ſigni-*
325 *fica.* quòd ſi virtute ſententiæ poſiti ſint limites inter duos vicos, villas, ſeu ciuitates, & iterum amoueantur, quòd iterum poteſt peti executio ſententiæ contra turbantes, & amouentes, etiam ſi ſint vicini poſtea nati in populo condemnato, nam idem eſt conſilium, vide Capicium elegantiſſimè tractantem.

326 Et generaliter quòd ſententia lata contra ciues, vel homines alicuius loci præiudicet omnibus ſequentibus, etiam ſi non ſint hæredes condemnatorum, quod ſatis eſt, quòd videantur ijdem ciues, iuxta *l. proponebatur de iudicijs* & ita tenet Nata *conſ. 589. à n. 16. lib. 3.* Barboſ. interpretans *ad l. cum proponebatur num. 28. probat l. 5. tit. 15. p. 2.* & ibi notat Gregor. Lopez *verbo, ſonuillos.* & Guido Papæ *deciſ. 279.* quod & tractat Menoch. *conſ. 390. à num 10. & ſeqq. lib. 4.* ad quem ſe refert Mierez *tract. de maioratu quæſt. 11. num. 67.* in nouiori impreſſione. Peregri. *de fideicommiſſ. arti. 53. num. 48.* Iacob. Cancer. *variar. reſolutio. 2. p. cap. 16. num. 101.* quia eadem vbi eſt res aut perſona verè, vel interpretatiuè, ſententia obſtat, & rei iudicatæ exceptio. gl. *in l. & an eadem. verbo, concurrunt,* vbi B. *§. 1. ff. de exceptio. rei iudi.* Angel. *in l. cùm quærebatur ff. eodem.* Lanar. *conſ. 34. num. 15.* Ponte *conſ. 49. num. 4. conſ. 62. num. 36.* Petrus Surd. *conſ. 312. num. 26.* Ann. *conſ. 53. num. 27. & conſ. 99. ſub num. 1.* Soci. *conſ. 18. n. 44. volu. 1.* Cornaz. *deciſ. 70. num. 8.* Giurba *deciſ. 20. ſub num. 1.* alios citaui ſuprà num. 319.

327 Hanc tamen noſtram principalem regulam ſuprà poſitam, vt limites, velim; quando quis de ea re, cuius actio, vel defenſio ſibi principaliter competit, eum quem negotium incidenter, aut in conſequentiam, ſecundarióque contingit, & ſequentem agere de ea re, patiatur, nam hoc quidem caſu ratione tanti conſenſus eius, qui poterat defenſionem aſſumere, & alium à priori ſaltim defenſionis loco repellere; ſententiam ei etiam non vocato æquè præiudicat, ac ſi ipſe egiſſet, vel defendiſſet; docuit text. elegans *in l. ſæpe. ff. de re iudi. & in c. penult. de ſenten. & de re iudi. l. Regia 19. tit. 22. p. 3.*

328 Exemplum de creditore, aut etiam debitore patiente de iure, & proprietate rei pignoratæ agere, aut maritus ſocerum, vel vxorem de proprietate rei dotalis, aut emptor venditorem de proprietate rei emptæ experiri paſſus ſit, quæ exempla in dictis iuribus expreſsè redduntur, pariter atque inuenies plurima alia per ſcribētes vbilibet, & præcipuè per Alexandrum, qui copioſiſſimè omniū eam rem aſſequutus fuit, quam concluſionem probant, & exempla Tiraquell. *in tract. res inter alios lata num. 56.* latiſſimè poſt alios per Couarr. *in practi. quæſtio. cap. 13.* præcipuè *à num. 7. cum ſeqq.* vbi latè exempla dictorum iurium pedetentim examinat. & vide ſuprà ſub num. 273. vbi de limitatione.

Iis pertinet ſcire, an ſententia lata aduer- 329
ſus beneficij Eccleſiaſtici poſſeſſorem ſuper eodem beneficio, ex ea cauſa, quòd conferens illi non habuerit ius conferendi; præiudicet illi, qui contulit ſuper iure conferendi. In qua quæſtione illud ab omnibus communiter receptum eſſe reperio, vt conferenti ſcientiam litis habenti cauſam hanc ſuper eo iure tractari, quoad poſſeſſionem conferendi tantùm, non verò quoad proprietatem præiudicium ſententiam generare, ita probant Cardinal. per text. *ibi in c. cum olim. de cauſa poſſ. & propriet.* Immol. & Panormi. *num. 23.* Feli *num. 11. in c. penult. de re iudi.* idem Feli. *in c. ad petitionem num. 18. de accuſatio.* Angel. & Alexander *in d. l. ſæpe n. 54. de re iudi,* Lamberti. *in tract. de iure Patro. lib. 2. p. 2. quæſt. 11. art. 9.* Bal. *in l. ſi ſine C. ad Velleianum. colu. fi.*

Horum inſuper Doctorum illa eſt om- 330
nium concors, & receptiſſima ſententia, vt idem ſit dicendum, & prædicandum de ſententia lata contra electum, vel contra præſentatum, ob defectum ſcilicet iuris præſentandi, aut eligendi, vt præiudicet ſimiliter præſentantibus, aut eligētibus ex identitate rationis, & præ cæteris ita in terminis adnotarunt Immol. Panormi. Feli. & Cæſar, Lamberti. Innocent. *in c. quamuis 2. colu. ad fi. in gl. in verbo à quo cauſam. de re iudi.* Bertachi. *in repert. 4. p. litera S. verbo, ſententiæ effectus ſub num. 150. poſt medium.* Petr. de Sur. *in l. 1. ff. quibus res iudi. non nocet.* ex ratione ſtatim tradenda.

Quod intellige quando ſententia lata 331
contra electum, & præſentatum præiudicet eligenti, aut præſentanti, ſcienti ſcilicet, in quaſi poſſeſſione tantùm, vt *ex c. cum olim,* vbi Cardinal. *de cauſa poſſ. & proprie.* Immol. & Ab. *in c. penult. de re iudi.* & alij per Lamberti. *de iure Patro. lib. 2. p. 2. quæſt. 11. art. 9. fol.* 203. Cou. *practi. quæſt. cap. 14. num. 1.* Mieres *tract. de maiorat. 3. p. quæſt. 15. num. 11. in nouiori impreſſione.*

Ecōuerſo autem receptiſſima eſt & apud 332
eoſdem Doctores ſententia: vt ſententia lata ſuper iure eligendi, conferendi, vel præſentandi aduerſus eoſdemmet collatores, aut præſentantes Patronos, præiudicet omnino

nino præſentato, electo, vel ei cui beneficium fuerat collatum, quam quidem definiere quæſtionem authoritate gloſſæ in c. cupientes §. cæterum verbo, nullum præiudicium de electione lib. 6. & in cap. hoc quippe 3. q. 6. verb. his amotis. priorem autem concluſionem probarunt præfati Doctores inter alia fundamenta, ex determinatione text. in d. l. ſæpe ff. de re iudicat. præcipuè per exemplum ibidem appoſitum à Iureconſ. de ſententia lata contra creditorem ſuper proprietate
333 rei pignoratæ, noceat debitori ſcienti de iure ſuo tractari, quaſi viſus ſit debitor permittere, quòd creditor ſuper pignoris proprietate cauſam tractet, vt pariter ſit in eo, qui contulit beneficium, ſciens, videatur permittere illi cui confert, cauſam agere, vel defendere ſuper iure conferendi, & licèt ſolus Couarr. latè inſurgat contra iſtam rationem, & communem receptiſſimam ſententiam, ab ea tamen recedas.

Ex hac etiam regula oritur, quòd ſententia & res iudicata obtenta contra fiſcum, producit rem iudicatam contra eos, quorum ius deriuatur ab illo fiſci, & ab illo principio Afflictis deciſ. 396. num. 4. Menochius conſ. 421. n 60. Franciſcus Claperius cauſa 66. q. 2. per totam.

334 Quarta regula erit in hac materia, vt tunc ſententia lata aduerſus legitimos adminiſtratores (qui primas partes obtinent in rei defenſione, vel actione) ſucceſſoribus, & aliis quibus per conſequentiam tangit negotium; nocebit, quando ipſi fideliter litem tractauere, ſtat enim pro illis iuris præſumptio, vt ob intereſſe proprium fideliter, & attentè litigabunt, vt notat Socin. in l. Gallus. §. & quid ſi tantum. colu. fi. verſ. conſidera ff. de liber. & poſthu. & poſt alios Pinell. in l. 1. p. 3.
335 num. 50. in prin. C. de bon. mater. At ſi ſucceſſor velit probare ſententiam, quæ ſibi obiicitur, latam fuiſſe ob culpam, dolum, vel negligentiam eius, contra quem lata eſt, ita quòd vel cum aduerſario colludat, ſeu in lite ipſa negligenter ſe geſſerit, vel lis ob eius contumaciam, eo abſente tractaretur, compertiſſimum eſt, prout & receptiſſimum; litem his caſibus proſequutam, ſequentibus ſucceſſoribus præiudicium non afferre, text. eſt elegans in l. ex contractu. ibi, niſi culpa tutoris.) ff. de re iudica. text. in l. à ſententia. & l. ſi perluſorio. ff. de appellatio. l. ſi ſeruus plurium. §. 1. & § ſi quis ante. ibi, vel minus plenè.) ff. de legatis 1. optimus etiam text. in l. ſi ſponſus. §. ſi vxor. 2. verſ. ſi modò cum animum ff. de donatio. inter virum & vxorem. notant B & communiter Doctores in d. l. ſi ſeruus plurium § 1. colu. 2. & poſt Immol. & Cuma. Iſſ. ibi num. 1. Matthæus de Afflict. poſt alios feudiſtas in cap. 1. §. ſi vaſſallus 3. num. 8. ad finem verſ. niſi talis alienatio & num. 9. prope finem. verſ. niſi ſententia lata eſſet. ſi de feu. fuerit contentio inter Dominum & agna. vaſall. Bart. in l. filiusfami. §. diui. num. 9. ff. de legatis 1. Bal. in l. 2. num. 5. C. quibus res indi. non nocet. Socin. in d. l. Gallus. §. & quid ſi tantum n. 30. colu. fi. Modern. Pariſi. tit. 1. § 22. q. 5. num. 34. & quæſt. 21. num. 68. Feli. poſt alios in c. cum Bertol. num. 20. de re iudi. Hippolytus in l. infans num. 23. circa tertium dubium ff. ad Cornel. de ſicarijs. Celſus in conſ. 120. num. 71. Feli. in c. lator num. 17. verſ. ſcias etiam. de re iudi. Decius conſ. 306. in caſu propoſito num. 6. verſ verum quia iſta reſponſio 492. num. 34. & reſponſo 617. num. 4. & Marcarius in Epitome de fideicommiſ. quæſt. 72. in prin. Couarr. in practi. quæſtio. cap. 13. colu. fi. in fi. Anton. Gomez in l. 40. Tauri num. 73. Otalora de nobilit. 3. p. 3. p prin. cap. 8. num. 7. cum ſeqq. Padil. in l. vnum ex fami. §. ſi de falcidia n. 5. verſ. ſed contraria opinio. Molin. de Hiſpanor. primogeneis lib. 4. cap. 8. num. 7. elegantiſſimè etiam Pinel. in l. 1. 3. p. num. 50. C. de bon. mater. Aluarus Vallaſ. de iure emphyteu. quæſt. 10. num. 3. exactiſſimè etiam Anto. Peregri. in tract. de fideicommiſ. art. 53. à num. 57. cum multis ſeqq. vide etiam ſuprà n. 306.

Hæc igitur colluſio ſeu negligentia pro- 336
babitur eo ipſo, quòd principalis victus iura ſua non curauit deducere, & exhibere, ita ſingulariter Decius conſ. 306. num. 6. verſ. & cùm de facili probari poſſit. Alciat. d. reſponſ. 492. num. 34. verſ. & dicitur colluſiſſe. & eſt text. in d. l. ſi ſeruus plurium. § ſi quis ante ff. de legat. 1. ibi, vel minus plenè defendit cauſam, &c.) Molin. vbi proximè num. 9. & à conſequente quando fuit contumax, l. qua repudiantes § ſi ff. de inofficioſo teſtamen. l. ſi perluſorio § quoties ff de appellatio. & l. ideo. ff de euictionib. l. præſes. C. de tranſactionibus. vltra ſupradictos in ſpecie Peregri. de fideicommiſ. d. art. 53. n. 57.

Idem etiam & idem erit, vbi appellatio- 337
nem omiſit in caſu, qui illam permittebat, vel etiam interpoſitam deſeruit, Alexan. in d. §. diui. num. 9. ad fi. verſ. non obſtat quòd ſententia Ripa num. 62. Loaz num. 113. verſ. 9. & vlt. Crotus num. 39. verſ. ſecundò fallit. Moli. vbi proximè num. 10. declarat optimè Pinel. ſuprà ſub num. 5. limi. 3. verſ. & hæc eorum declaratio. vbi latè comprobat. Anto. Gomez in l. 50. Tauri n. 32.

Ac pariter quando ſententia fuit lata aduerſus adminiſtratores huiuſmodi, primum locum habentes; ob aliquod particulare factum proprium ipſorum, & dependens à
voluntate propria, tunc ſententia aduerſus 338
eos lata non præiudicabit ſucceſſoribus, vel iis,

iis, quibus aliàs ſi recta lata fuiſſet, præiudicium generaſſet ex propria vi, & natura ipſius. Exemplum in renuntiatione ſuper qua fundatur ſententia, non in alio iure litigantis, nam tunc non parit exceptionem rei iudicatæ alteri agenti ex diuerſa cauſa, à qua ius ſuum prouenit, iuxta l. cum quæritur 21. & ſeqq. ff. de exceptione rei iud. Pariſ. conſ. 5. num. 37. lib. 1. probatur ex verbis Bal. in l. 2. num. 5. C. quibus res iudi. non nocet num. 8. Pinellus vbi ſuprà ſub num. 50. poſt prin. limi. 2. verſic. limito 2. vt hæc concluſio. allegat text. quem dicit notabilem in l. 1. §. ſi quis ſub conditione ff. vt legatorum ſeu fideicommiſſ. nomi. canea. Peregri. de fide d. art. 53. num. 6. faciunt quæ Alexan. in l. ſæpe num.... cum præcedentibus & ſequentibus. ff. de re iud. Feli. in c. penul. de re iud. num. 14. verſ. vbi ſententia, dum dicunt, in hoc requiri, vt nihil omittatur in cauſa, nec ſuccumbens aliquid voluntariè conceſſerit victori, vt cæteris præiudicium generetur.

339 Et loquendo de ſententia lata ex conſenſu partium, aut conuentione litigantium, aut vbi iura producenda, & alleganda non fuerint producta, vt non præiudicet ſucceſſoribus, & quomodo, & ex quibus etiam præſumptiuè, & ex fama probetur colluſio, latiſſimè proſequitur Mieres de maioratu 4. p. quæſt. 15. à prin. quæ incipit à num. 91. qui quidem poſt plurimos alios num. 102. & 103.
340 tractat, quando ſententia lata fuit cum procuratore, mortuo iam domino, & poſſeſſore maioratus, qui mandatum dederat, an præiudicet ſucceſſori, & numeris ſeqq. quando
341 lata fuit contra poſſeſſorem maioratus à iudice, qui in veritate iudex non erat, & quid quando à iudice recuſato per poſſeſſorem poſtquam ipſe à recuſatione deſtitit.

342 Et inde æquè ſubſequitur, ac eſt dicendum, quòd ſententia lata & obtenta, eáque deciſa per iuramentum delatum victo condemnato, non præiudicat cæteris. ita Innocen. Anto. de Bu. Panormi. quos citat Felin. in d. c. penult. de re iudi. d. num. 14. & num. 15. Peregri. de fide d. art. 53. num. 62. exactiſſimè plura hinc inde adducens Pinell. in d. l. 1. p. 3. ſub num. 5. verſ. vnde videtur dicendum, quòd
343 ſententia. vbi extendit etiam ſi iuramentum ſit litis deciſiuum, ex Feli. vbi ſuprà. allegat in contrarium gloſſam in l. ingenium ff. de ſtatu hominum. Et tandem cum ſupradictis veriorem ſententiam & opinionem hanc dicit, aliis contrarium tenentibus relatis, ſuam
344 fundamentis latè comprobans ex eo, quòd hæc non eſt legitima probatio, quæ fit per iuramentum, quem omnino vide.

345 Et tandem dicendum eſt, quod ſi executoriales fuerint obtentæ virtute confeſſionis factæ in cauſa ab adminiſtratore legitimo, & eo, qui de ea re primùm partes occupat, vt quia confeſſus ſit, aliquam qualitatem præiudicialem, vel ad Eccleſiam, ſeu dignitatem, aut vniuerſitatem, non pertinere, tunc aduerſus Eccleſiam, & ſucceſſores exequi non poterunt, quia non præiudicant, quia confeſſio hæc non egreditur perſonam confitentis, in tertij præiudicium. Bart. & Immol. in l. facta § ſi hæres. ff. ad Trebelli. Alex. in l. ſæpe num. 126. & 127. Anto. de Butr. in c. cum ſuper. & Ab. in c. penult. de re iud. vbi Feli. num. 16. ſequitur Peregrin. de fideicomm. art. 53. num. 61. & optimè plura applicans fundamenta, & authoritates doctiſſimus Pinell. in l. 1. p. 3. ſub num. 5. ante finem. C. de bonis maternis. Tu tamen per diſtinctos confeſſionis voluntariæ, aut neceſſariæ caſus, vide eoſdem, Feli. Alex. Pereg. omninò, & hunc articulum latiſſimè proſequitur, optimè declarans Mierez, poſt plurimos alios, in tract. de maioratu 4. p. quæſt. 14. à num. 35. cum multis ſeqq. in nouiori impreſſione, vbi à num. 36. &
ſeqq. quòd quando anteceſſor in maioratu 346
confitetur, ſe non iuſtè percipere à vaſallis aliqua iura, & mandat ſucceſſori, vt ea non exigat à vaſſallis, an teneatur tali præcepto, & declarationi ſtare ſucceſſor ſi non eſt eius hæres, qui quidem n. 52. cum ſeqq. hoc quod de ſententia lata ſuper confeſſione poſſeſſo-
ris maioratus, vt non præiudicet, diximus, 347
mirabiliter declarat, vt procedat quando ex ſola confeſſione ſequuta eſt ſententia, ſecus autem ſi cum confeſſione concurrerent aliæ veriſimiles probationes, ex quibus iudices moueri poſſent ad ſic ſententiandum, & dicit ad propoſitum notabile conſilium Bal. inter virum & vxorem lib. 1. & aliis applicatis doctrinis; & hanc opinionem ex multis corroborat Tiraq. in l. ſi vnquam. verbo, donatione largitus num. 100. cum ſeqq. C. de reuocan. donationib. & infinitos penè Doctores congeſſit in propoſito Mierez ibi, qui quidem
d. quæſt. 14. num. 55. tractat poſt alios, quòd 348
ſententia lata ex confeſſione litigantis ſuper nobilitate, non præiudicet filiis, & ſucceſſoribus.

Ex quibus omnibus rectè deduces, exe- 349
cutorem non excedere, dirigens executoriales aduerſus eos, quibus vel tacitè, & ex propria vi & natura ſententiæ, vel expreſſè nocent etiam nondum vocatis, cùm non ſint legitimi contradictores, nec poſſint executionem executorialium, etiam inter alios obtentarum, impedire & iis, quæ latè dicta ſunt.

Quinta & vltima regula ſit in hac mate- 350
ria, vt ſententia lata in indiuiduis, aliis etiam non vocatis præiudicet, vt loquendo in ſeruitute,

uitute,quæ eſt indiuidua,iuxta text. in l.2.ff.
de verbor.obliga.in §.1.cum ſimilibus. voluit gl.
per text. ibi in l. qui aliena §.vlt. verb. prædio.
ff. de negotiis geſtis. gl.& B. in l.de communi in
prin.& ibi B.ff.eodem tit.Angel.in d.l.2.§.ſi ta-
men hominem.& ibi Immol.& Roma. in verſ.
ex iis. Anton. in c.cauſam. el 2. qui filij ſint le-
giti. Immol. in l. vlti. & ibi Alexan. colu.13.
verſ. aduertendum eſt in hoc.ff. de re iudi. idem
Alexan.in l. ſæpe num.48.ff. eodem tit. Panor-
mita. in c. penult. colu.4. de re iudi. Tiraquell.
in tract. res inter alios acta num.59. Marc. An-
to. Pereg.in tract.de fideicommi.art.53.nu.43.
prout etiam econuerſo in re indiuidua ſen-
tentia lata pro vno ex conſortibus prodeſt
aliis, ita quòd res iudicata pro vno ex con-
351 dominis, confeudatariis, cohæredibus, aut
confideicommiſſariis, aliis etiam proderit,
& oberit, quemadmodum & à conuerſo, l.
loci corpus §.ſi fundus.ff.ſi ſeruitus vendicetur.
Pereg. vbi proximè,d.n.43.in prin.

Quam eſſe tenendam regulam, dicit Re-
buf. vbi proximè notans, ſibi ipſis in hoc
fuiſſe contrarios Bar. & Innocen. eam ta-
men limitat, vt procedat in ſeruitute iam
conſtituta, prout loquitur d.§.ſi fundus. & d.
l.ſi de communi. ſecus in conſtituenda, quia
ſuper hac lata ſententia inter aliquos aliis
352 nec prodeſt, nec nocet, cùm in ea non re-
periatur terminata regula noſtra. & faciliùs
retineatur ius iam conſtitutum, quàm de
nouo inducendum. l. Patre furioſo ff.de eis qui
ſunt ſui,vel alie.iur.& ita etiam reſoluit Bart.
quem ſequuntur recentiores in d.l.2.verſ.ex
his ff.de verbor.oblig. & Alexan.qui hoc mul-
tum commendat in d.l.ſæpe.

353 Cui alia & ſexta finitima eſt regula, vt
ſcilicet vbi duo, aut plures ſunt habentes
quilibet eorum ius inſolidum, ſi aliter eo-
rum agat, & rem in iudicium deducat, ſen-
tentia aduerſus eum lata, quæ in iudicatum
tranſierit, conſumit, & perimit ius aliorum.
Et ea eſt ratio,quia de eademmet re, & cau-
ſa non niſi ſemel, nòn autem pluries quæri
oportet. l.licet §. fi. ff.nautæ,caupo.ſtabu.l.ſi cui.
354 §.iiſdem ff.de accuſatio. Exemplum ſit in po-
pularibus actionibus, in quibus de iure pu-
blico agitur, & quæ cuilibet de populo
competunt. l. 3. ff. de popularibus actio l. eum
qui §. in popularibus.ff.de iureiur. per quæ qui-
dem iura hanc doctrinam notauit gl. in l.2.
C.quibus res iud. & ſequitur Alexan. in d.l.ſæ-
pe num.33. Peregri. d. art.53. num.41. quod
idem eſſe dicunt ipſi, & Alexan. eſſe in
quaſi popularibus, veluti cùm opponitur
355 aliquis defectus, ad infringendam electio-
nem, nam lata ſemel ſententia pro electo,
quæ in iudicatum tranſierit, vlteriùs quæ-
rendum non eſt, gl. in c. cum dilecti. in verbo,
iudicatum.de electione. cum pluribus aliis,ad-
ductis ab Alexan. & idem eſt in publicis iu-
diciis, iuxta text. in d.l.ſi cui.§.iiſdem. gl. ſcri- 356
bentes gl. in d.l.2. Alex.in d.l.ſæpe num.34. &
Peregri. vbi proximè num.41. ad fi. circa quæ
videndus Auendan. de exequut. 1.p. c.4.n.31.
Mattheus de Afflict.in conſtit.Sicil.rubrica 37.
lib.3.num.12. Gregori. Lopez in l.10. verbo,
aſi como de helas tit.11.p.3. qui plures recen-
ſet opiniones, quos vide, & quos ſuprà ad-
duxi à n.322.

Hinc idem eſſe, dicendum eſt in duobus 357
reis credendi, qui ex eadem cauſa ius ha-
bent, nam res aduerſus vnum ex eis iudi-
cata, alteri quoque obeſt, quod probat text.
iuxta ſecundum intellectum gloſſæ in l. ex
duobus reis. & ſequitur B. in 4.q. Angel. &
latiùs Franc. Areti. ſub num.9. Alexan. in d.
l. ſæpe num.42. Peregri. in d. art.53. num.42.
qui omnes rationem reddunt, & validiſſi-
mam quidem, quia alter ex conreis agen-
do, litem conteſtando ſibi præoccupat ius 358
actionis, ad text. in l. fideicommiſſa §. plerum-
que. ff. de lega.3. & ex hoc inferunt Alexan.
in d. l. ſæpe n.15.& per eum Peregri. d. n.42.
quòd vbi eſſent duo collegatarij, aut fidei- 359
commiſſarij re coniuncti,ſententia aduerſus
primò agentem lata, iure præoccupationis
per litis conteſtationem alium fideicom-
miſſarium excluderet.

Et vlteriùs hactenus dictis à principio 360
circa tertios oppoſitores executorialium
executioni, reſpectu, & ratione ſuæ poſſeſ-
ſionis; vnum non omittam addendum,
quòd iſte talis tertius debet docere de poſ-
ſeſſione vera, & iuſta, aliàs ſi ſit fraudulen-
ta, & doloſa, illi non prodeſt, nec impedit
executionem rei, quæ abſque dubio ab eo
eſt auferenda. probat Couarr. cap.16. num.4.
verſi.ſextum. Marius Giurba deciſ.62. num.3.
& vlteriùs in deciſ.22. num. 18. prope finem.
Cephal. conſ.225. & conducunt quæ nos
ſurſum à num.94. quæ poſſeſſio fraudulenta 361
& doloſa præſertim in præiudicium tertij
non transfertur in accipientem, nec exit à
poteſtate domini, etiam ſi rem dimiſerit,
latè Giurba, poſt magnam cateruam Do-
ctorum d. deciſ.22. num.10. & per totam, &
nos obiter ſuprà n.201. & quòd tertij poſ-
ſeſſio iniuſta non impediat executionem
ſententiæ, latè poſt Caſtrenſ. in l. vis. per il-
lum text.C.de proba. Carocius de exceptio.ex-
ceptio.69.à n.31.cum ſeqq.

Ampliùs etiam erit notandum, vt iis ca- 362
ſibus quibus diximus, tertio non officere
ſententiam inter alios latam, fallit,(& datur
pro cautela,) quando fuerit citatus, etiam ſi
non compareat, quia tunc ſententia illi præ-
iudicat. Aymon conſil. 12. numero 8. Boëri.
deciſ.182.

deciſ.182. à n.49.cum ſeqq. Gozadin.conſ.103.
n. 12. plures citat pro hac cautela Iacobus
Cancer. 2.p varia. reſolu.c.16.à n.59.Giurba,
deciſ.1.n.31. Decian. conſ.54. num.5. poſt Iſſ.
Crauet. & alios,faciunt benè quæ poſt alios
dixi ſuprà n.15. & 16.

363 Et inſuper ea quæ diximus de oppoſitio-
nibus,quæ fiunt per tertium executioni ſen-
tentiæ, applicare poteris ad executiones,
quæ fiunt vigore inſtrumenti guarentigij,
quia parificantur, tradit Roma.conſ.77.n.4.
& 7. Couar. in practi. cap. 16. in fi. Menoch.
de præſumptio. lib.3. præſu.13. num.10.Viuius
deciſ. 304. ad finem. & bene in terminis ad-
uertit Iacobus Cancer. vari. reſolutionum 2.
p. cap. 16. num. 95. & nos ex aliis doctoribus
alibi etiam diximus, præcipuè cap. 5. n. 100.
hac 4. p.
364 Illud inſuper non diſſimulabo, tertium,
qui comparuit, ad impediendam executio-
nem,non prohiberi, ſi ſuccumbat,ordinariè
denuo agere, vt ex pluribus reſoluit Vinc.
de Franch. deciſ.289.n.2.p.2. Iacob. Cancer.
365 variar. reſolut. 2. p. cap. 16. ſub num. 81. quod
fallit niſi de iure huius tertij oppoſitoris ple-
nè cognitum fuerit in iudicio executio.Car-
ceri. vbi proximè. vbi etiam quòd ſi de exce-
ptione oppoſita plenè fuerit cognitum,ſi ni-
hilominus fuiſſet expreſsè reprobata, am-
pliùs opponi non poterit,ex Paulo de Caſtro
in l. qui Romæ. §. duo fratres. ff. de verbo. obli.
num.7. de quo nos ſuo loco fuſiùs.

CAPVT IX.

Ab executore, executionem faciente in quantitate, ſeu rebus minimè in executorialibus nominatis, aut aliter comprehenſis; an, & quando appellationi denegans delationem, vim commiſiſſe dicetur. vbi plurimi caſus adnotatione digniſſimi inſeruntur.

SVMMARIVM.

Executor ſententiæ naturam & tenorem imitatur. num.1.
Sententiæ ius eſt ſtrictum. n.2.
Sententia ſuper vna re vel rei parte lata,non continet aliam, nec etiam aliam partem.n.3.
Sententia de vna re in ipſa expreſſa,ad aliam non expreſſam extenditur.n.4.
Sententia ſuper certis bonis cum dictione (maximè) alia non expreſſa non includit.n.5.
Dictio(maximè)nihil operatur circa non expreſſa in ſententia. ibid.
Condemnatio requirit ſcripturam, & non ſcripta in ſententia non veniunt. n.6.
Sententia non extenditur ad argumentum rei limitatæ.n.7.
Sententia nũquam continet ea de quibus in iudicio nõ fuit actum,nec in iudicio cognitum.n.8.
Sententia lata ſuper vna re ex pluribus petitis, non extenditur ad alias. n.9.
Pluribus rebus in iudicio generaliter deductis, ſententia lata non omnibus præiudicat, ſed tantùm in proſequutis, & in quibus lis fuit conteſtata. n.10.
Niſi pars malitioſè diſtulerit alias res proſequi. num.11.
Excedit executor ſe extendens ad aliam rem, ſeu quantitatem non expreſſam. n.12.
Excedit executor ſe extendens ad aliam rem extra expreſſam. n.13.
Ab executore excedente de re ad rem, vel de quantitate ad quantitatem, appellationi deferendum declarabitur. n.14.
Excedit nuntius qui habet in mandatis vt me ponat in poſſeſſione vnius rei, & ipſe me ponat in poſſeſſione alterius.n.15.
Excedit executor exequendo in alia re quæ non fuerit iudicata. n.16.
Mandatum vbi eſt certum & limitatum, quia probabiliter excedit executor, eſt nullum ab eo geſtum.n.17.
Mandatum vt ſit limitatum ad incertum liquidandum,propter probabilem dubitationem exceſſus liquidationis, tangit iniuſtitiam non exceſſum,vt in exemplis. n.18.
Executor an excedat ſi executoriales latas pro præbendato, vt in anteriori loco ſedeat, illas exequatur in aliis præeminentiis, puta oſculo pacis, incenſatione ante alios quibus præferri mandatur. n.19.
Sententia declarans caſtrum eſſe ciuitati ſubiectum, cenſetur declarare teneri ad onera ciuitatis.n.20.
Sententia vbi quid neceſſariò ſupponit,ad illud ſe extendit,quia in ea dicitur expreſſum. n.21.
Pronuntians ſuper principali,cenſetur pronuntiare ſuper incidenti neceſſario.n.22.
Sententia cenſetur continere illud ſine quo principale non poteſt ſtare. n.23.
Sententia lata ſuper vno,extenditur ad aliud, ſine quo illud vnum effectum ſortiri non poteſt. n.24.
Sententia ſupponens aliquid neceſſariò, videtur illud exprimere.n.25.
Expreſſum, vel neceſſariò ſuppoſitum, ad paria iudicantur. n.26.
Expreſſum dicitur quod virtualiter ineſt orationi prolatæ. n.27.
Condemnatio ſuper principali, inducit abſolutionem ſuper incidenti, quod ſubſiſtere non poteſt ſubſiſtente principali. n.28.
Pronuntiatio ſuper principali, inducit pronuntiationem